

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

Kielce, dnia 05.05.2014 r.

Znak sprawy: PS-II.431.22.2014

ŚWIĘTOKRZYSKI URZĄD WOJEWÓDZKI w Kielcach Punkt Kancelaryjny i Obsługi Klienta	
wysł. dnia	05 MAJ 2014
L.dz. zał.	
Podpis	

Pani Bożena Samela
Dyrektor
Placówki Opiekuńczo - Wychowawczej
w Stawie Kunowskim
ul. Szkolna 9
27-230 Brody

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej w Stawie Kunowskim, w dniach 24 – 26 marca 2014 r. przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach w składzie:

- Katarzyna Arendarska – /inspektor wojewódzki/ na podstawie pisemnego upoważnienia do przeprowadzenia kontroli nr 250/2014 z dnia 17.03.2014 r. wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej.
- Anna Konieczna – /inspektor wojewódzki/ na podstawie pisemnego upoważnienia do przeprowadzenia kontroli nr 249/2014 z dnia 17.03.2014 r. wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej.

Zakres kontroli i okres objęty kontrolą:

1. Zapewnienie dziecku całodobowej opieki i wychowania przez wykwalifikowaną kadrę.
2. Zaspokajanie niezbędnych potrzeb wychowanków, w szczególności: emocjonalnych, rozwojowych, zdrowotnych, bytowych, społecznych, edukacyjnych i religijnych.
3. Zasadność dalszego pobytu dziecka w placówce oraz podejmowanie działań placówki na rzecz powrotu dziecka do rodziny, a także utrzymywania kontaktów dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi.
4. Prowadzenie następującej dokumentacji: ewidencji dzieci, diagnoz psychofizycznych dzieci, planów pomocy dzieciom, kart pobytu dzieci w placówce, kart udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa, pedagoga lub osobę prowadzącą terapię z opisem ich przebiegu, o ile dziecko tego wymaga, arkuszy badań i obserwacji psychologicznych oraz pedagogicznych, regulaminu i statutu placówki.

Kontrolą został objęty okres od 01.01.2013 r. do dnia kontroli.

Wykonywanie zadań w kontrolowanym zakresie oceniam pozytywnie z uchybieniami.

W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono:

Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Stawie Kunowskim funkcjonuje w oparciu o Statut i Regulamin Organizacyjny. Ostatniej aktualizacji statutu dokonano 28 grudnia 2012 r. zgodnie z Uchwałą Nr XXVI/206/2012 Rady Powiatu w Starachowicach, natomiast regulaminu 28 grudnia 2012 r. Uchwałą Nr 167/2012 Zarządu Powiatu w Starachowicach. Zmiany jakie zostały wprowadzone w obydwu dokumentach dotyczyły zmiany nazwy placówki oraz dostosowania zapisów do obowiązującej ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Placówka opiekuńczo – wychowawcza w Stawie Kunowskim jest placówką socjalizacyjną przeznaczoną dla 20 dzieci. W dniu kontroli w placówce umieszczonych było 20 wychowanków.

W kontrolowanym okresie tj. od 01.01.2013 r. do dnia kontroli do placówki przybyło 8 dzieci, w tym 7 wychowanków z rodziny naturalnej i 1 wychowanka z rodziny zastępczej. W tym samym okresie placówkę opuściło 6 dzieci, w tym: 1 powróciło do domu rodzinnego, 5 usamodzielniało się.

W trakcie trzydniowej kontroli osoby kontrolujące dokonały oględzin placówki, w trakcie których stwierdzono, iż pokoje dzieci i pozostałe pomieszczenia są utrzymane w czystości. W aneksie kuchennym znajdowały się podstawowe produkty żywnościowe tj.: pieczywo, wędlina, herbata i cukier. Podczas kontroli osoby kontrolujące rozmawiały z 10 wychowankami, którzy nie wnosili uwag co do funkcjonowania placówki, poza rzadko organizowanymi zajęciami kulinarnymi. Wychowankowie chętnie opowiadali o tym co lubią robić w wolnych chwilach, pokazali osobom kontrolującym swoje pokoje i rzeczy osobiste (**akta kontroli stanowi protokół oględzin nr 1**).

Ad.1. Zapewnienie dziecku całodobowej opieki i wychowania przez wykwalifikowaną kadrę.

W Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej w Stawie Kunowskim zatrudnione są następujące osoby pracujące z dziećmi:

- dyrektor – 1 etat,
- wychowawcy – 8 etatów,
- psycholog – 1 etat,
- pracownik socjalny – 1 etat,

Ponadto placówka zatrudnia na umowę zlecenie: instruktora zajęć plastycznych oraz kulturalno – oświatowego.

W/w pracownicy posiadają wymagane kwalifikacje na zajmowanych przez nich stanowiskach.

W placówce umieszczonych jest 20 wychowanków, na co dzień w placówce przebywa 11, pozostałe dzieci przebywają w: internacie - 2 os., MOS – 2 os., SOSW – 3 os., MOW – 2 os.

Opiekę nad wychowankami w ciągu dnia sprawuje co najmniej 2 wychowawców. Pod bezpośrednią opieką jednego wychowawcy jest od 1 do 4 wychowanków. Pracę wychowawców wspomagają instruktorzy prowadzący zajęcia artystyczne, muzyczne, plastyczne oraz psycholog.

W godzinach nocnych opiekę nad wychowankami sprawuje co najmniej jeden wychowawca, natomiast w przypadku gdy w placówce przebywa więcej niż 14 dzieci opiekę zapewnia co najmniej dwóch wychowawców. Jak wynika z oświadczenia złożonego przez dyrektora placówki (**akta kontroli nr 2**), w placówce w godzinach nocnych sprawowana jest opieka w sposób zapewniający bieżący i stały nadzór nad wychowankami. Wielokrotnie w ciągu nocy wychowawcy dokonują obchodu placówki, co nie jest jednak odnotowywane w oddzielnej dokumentacji.

Ad.2. Zaspokajanie niezbędnych potrzeb wychowanków, w szczególności: emocjonalnych, rozwojowych, zdrowotnych, bytowych, społecznych, edukacyjnych i religijnych.

Placówka opiekuńczo – wychowawcza zaspakaja niezbędne potrzeby wychowanków, w tym:

- **emocjonalne:** potrzeby emocjonalne wychowanków zaspokajane są poprzez okazywanie dzieciom życzliwości i sympatii, a także zainteresowania i troski poprzez rozmowy, wspieranie, motywowanie do pożądaných zachowań, wskazywanie możliwych sposobów rozwiązywania problemów wychowanków. Ponadto kadra placówki podejmuje działania ukierunkowane na rodziny wychowanków, aby i one starały się zaspokajać potrzeby emocjonalne dzieci poprzez kontakt telefoniczny, odwiedziny w placówce oraz urlopowania do domu;

- **rozwojowe:** placówka zapewnia wychowankom udział w zajęciach pozalekcyjnych i kulturalno-rekreacyjno-sportowych uwzględniających święta i inne dni wynikające z tradycji i obyczajów. W okresie objętym kontrolą zarówno w placówce jak i poza nią wychowankowie uczestniczyli w różnego rodzaju imprezach, m.in.: wyjazd do Teatru Lalki i Aktora „Kubus” w Kielcach, występ w DPS w Starachowicach w wykonaniu wychowanków i Brodach z okazji Dnia Babci i Dziadka, wycieczka do Zamościa (zwiedzanie miasta, zoo, wizyta w Zwierzyńcu), udział w VI Zjeździe Rodzin Zastępczych w Krzemionkach, a także wieczór walentynkowy w placówce, uroczystości świąteczne.

Podczas ubiegłorocznych wakacji wychowankowie odpoczywali na koloniach: w Muszynie (4 osoby) i w Kurnędzu n. Pilicą (3 osoby), a także na obozach w Łebie (4 os.), Ostrowie Pieckowskim (1 os.), Złote Piaski w Bułgarii (2 os.). Ponadto jeden wychowanek przebywał w uzdrowisku w Czarneckiej Górze i 4 wychowanków uczestniczyło w czterodniowej wycieczce do Zakopanego.

Natomiast tegoroczne ferie - 7 wychowanków spędziło w placówce, 1 wychowanek pozostał w MOW, 1 przebywał w szpitalu, 1 przebywał na ucieczce i 8 wychowanków zostało urlopowanych do domów rodzinnych. Podczas ferii dla dzieci, które pozostały w placówce organizowane były wyjazdy na narty, łyżwy, basen i kino. Ponadto w placówce odbywały się zajęcia plastyczne, kulinarne i muzyczne. Organizowano gry i zabawy oraz wieczory filmowe.

- **zdrowotne:** wychowankowie placówki mają zapewniony dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej w Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej PANACEUM w Brodach. Wychowankowie korzystają również z usług lekarzy specjalistów, tj.: nefrologa, laryngologa, dermatologa, endokrynologa, psychiatry. Ponadto objęci są stałą opieką lekarza stomatologa. Leki wydawane są dzieciom zgodnie ze wskazaniami lekarza. Z pośród wszystkich dzieci 10 wychowanków przyjmuje leki, w tym czworo dzieci leki psychotropowe/uspakajające.

Ponadto dwoje wychowanków objętych było leczeniem szpitalnym, w tym: 1 wychowanka przebywała na rehabilitacji z powodu artroskopii stawu kolanowego, natomiast drugi wychowanek przebywał na oddziale psychiatrycznym z powodu zaburzeń opozycyjno – buntowniczych.

W placówce przebywa 1 wychowanek z orzeczeniem o niepełnosprawności (symbol 01-U).

- **bytowe:** w placówce znajduje się 7 pokoi mieszkalnych, w tym: 1 – czteroosobowy, 4 – trzyosobowe i 2 – dwuosobowe. Pokoje wyposażone są w: łóżka, szafy ubraniowe, szafki nocne, biurka, stoliki, krzeselka, dywaniki, lampki nocne, komody oraz zabawki i książki. Wychowankowie mają do swojej dyspozycji: pokój do zajęć terapeutycznych, siłownię, 2 aneksy kuchenne, świetlicę, 5 łazienek, miejsce do prania i suszenia odzieży, salę komputerową oraz miejsce do spotkań z osobami odwiedzającymi, które znajduje się na końcu korytarza.

Placówka zapewnia wychowankom wyżywienie dostosowane do ich potrzeb rozwojowych oraz odpowiednią ilość posiłków (5 posiłków dziennie: śniadanie, II śniadanie, które zabierane jest do szkoły, obiad, podwieczorek, kolacja). Placówka korzysta z usług

firmy cateringowej „Carmen” z Krynek. Dzienna stawka żywieniowa na 1 dziecko wynosi 18,58 zł. Wychowankowie nie mają bezpośredniego wpływu na ustalanie jadłospisu dotyczącego obiadów, gdyż jest on ustalany przez firmę cateringową. Po przeanalizowaniu jadłospisu na okres od 24.03.2014 r. do 30.03.2014 r., kontrolujący stwierdzili, że proponowane posiłki są zróżnicowane. Zarówno dyrektor placówki, jak i wychowankowie potwierdzili, iż posiłki dostarczane przez firmę cateringową są dobre i jest ich odpowiednia ilość.

Z obserwacji przeprowadzonych w trakcie kontroli oraz rozmów z wychowankami wynika, iż wychowankowie mają ograniczoną możliwość przygotowywania samodzielnie posiłków o czym świadczy fakt, iż wszystkie posiłki przygotowywane są przez firmę cateringową. W związku z powyższym, osoby kontrolujące zaproponowały, aby placówka rozważyła możliwość zrezygnowania z dostarczania przez firmę kolacji, którą wychowankowie przygotowywaliby sobie sami. Ponadto należy zwiększyć dostęp wychowanków do produktów spożywczych, tak aby sami uczyli się nimi gospodarować i przygotowywać z nich posiłki, nie tylko raz w miesiącu na zajęciach kulinarnych.

Na podstawie oględzin pokoi sypialnych wychowanków, a szczególnie szaf, kontrolujący stwierdzili, że wychowankowie zaopatrzeni są w odpowiednią ilość odzieży na każdą porę roku, dostosowaną do wieku rozwojowego. Z analizy „kart odzieżowych wychowanków” wynika, iż wychowankowie są wyposażeni w odzież i obuwie na bieżąco zgodnie z ich potrzebami. Starsi wychowankowie sami dokonują zakupów odzieży i obuwia. W kartach odzieżowych brak podpisów wychowanków potwierdzających odbiór zakupionych/wydanych rzeczy (**akta kontroli nr 3**). W trakcie kontroli sprawdzono również faktury dotyczące zakupu wychowankom odzieży i obuwia. Wszystkie faktury zawierają opis dla kogo dane rzeczy zostały zakupione. Ponadto zakupy odnotowywane są w karcie odzieżowej.

Wychowankowie są wyposażeni w środki higieniczne zgodnie z ich potrzebami. Raz w miesiącu dzieci otrzymują: pastę do zębów, mydło i szampon. Ponadto u wychowawców znajdują się: chusteczki higieniczne, patyczki higieniczne, papier toaletowy, szczoteczki do zębów, dezodoranty, kremy do golenia, maszynki do golenia i inne, które wydawane są wg indywidualnych potrzeb wychowanków. W trakcie oględzin we wszystkich pokojach sypialnych wychowanków znajdowały się środki higieniczne.

W placówce obowiązuje regulamin kieszonkowego, zgodnie z którym kwota podstawowego kieszonkowego wynosi: 10 zł dla dzieci w wieku 5 – 7 lat, 15 zł. – 7 – 12 lat oraz 30 zł. – powyżej 12 lat. Odbiór kieszonkowego wychowankowie kwitują na liście własnoręcznym podpisem. W przypadku wychowanków przebywających dłużej poza placówką, kieszonkowe wypłacane jest niezwłocznie po powrocie, lub jeżeli będzie taka możliwość zostanie dostarczone wcześniej, jednak nie później niż w ciągu 7 dni od momentu powrotu do Placówki (pkt 4 regulaminu kieszonkowego). Zgodnie z regulaminem kieszonkowego kwota początkowa może zostać zwiększona lub zmniejszona, tzw. bonusami (plusy i minusy). Liczbę bonusów, jakie można uzyskać określa taryfikator bonusów. Bonusy i minusy wychowawcy wpasują w rejestr kar i nagród prowadzony dla każdego wychowanka (**akta kontroli nr 4**). Z analizy rejestrów kar i nagród wynika, iż stosowanie kary w postaci obniżonego kieszonkowego jest nieskuteczne, ponieważ negatywne zachowania wychowanków i tak się powtarzają, a wysokość kary w niektórych przypadkach przekracza dziesięciokrotnie wysokość kieszonkowego. Należałoby się zatem zastanowić nad modyfikacją katalogu kar i wspólnie z wychowankami opracować nowy.

W placówce stosowany jest system nagród i kar. Za wyróżniające się zachowanie, zaangażowanie na rzecz placówki oraz postępy w nauce, wychowanek może zostać nagrodzony: pochwałą, podwyższonym kieszonkowym. Ponadto, gdy grupa wychowanków w placówce, wyróżnia się dobrymi wynikami w szkole i w zachowaniu, może zostać nagrodzona przez dyrektora placówki wyjazdem do kina, teatru, lub wycieczką albo nagrodą rzeczową. Natomiast za łamanie regulaminu placówki, niewłaściwe zachowanie, nie

respektowanie poleceń wychowawców, wychowanek może zostać ukarany: upomnieniem wychowawcy, zakazem oglądania TV, dodatkowym dyżurem, obniżeniem kieszonkowego, nagana dyrektora, a także zakazem wyjść poza placówkę (nie dotyczy urlopowań do rodziny).

- **edukacyjne:** wychowankowie uczęszczają do następujących szkół: szkoła podstawowa (8 wychowanków, w tym: 1 SOSW), gimnazjum (8 wychowanków, w tym: 2 – MOS, 2 – MOW, 1 - SOSW), do technikum (2 os.), liceum ogólnokształcące – 1 os., ZDZ – 1 os. Wszyscy wychowankowie zaopatrzeni są w podręczniki oraz przybory szkolne.

Z pośród wszystkich wychowanków 8 dzieci posiada orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego. Z analizy dokumentacji wynika, iż jedna z wychowanek nie została skierowana do MOS zgodnie z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego wydanym przez Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną w Ostrowie Wielkopolskim. Z informacji uzyskanych od dyrektora placówki wynika, iż wychowanka po raz kolejny została przebadana w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Starachowicach, i placówka oczekuje na orzeczenie w tej sprawie.

Placówka pokrywa opłaty za pobyt 9 wychowanków w MOW, MOS, bursie/internacie, (w Ostrowcu Św., Niemienicach, Jałowesach). Placówka pokrywa również koszty przejazdu wychowanka związane z dojazdem do szkoły i z powrotem.

Wychowankowie (5 osób) uczestniczą w zajęciach wyrównawczych polegających na powtarzaniu i utrwalaniu wiadomości szkolnych, z którymi wychowanek ma problem. Zajęcia te odbywają się w szkole podstawowej w Stawie Kunowskim. Ponadto 5 dzieci uczestniczy w zajęciach korekcyjno – kompensacyjnych w szkole, 1 wychowanek uczęszcza na terapię pedagogiczną również w szkole.

Wychowankom w nauce i w codziennym odrabianiu prac domowych pomagają: wychowawcy, psycholog, stażyści oraz instruktorzy od zajęć plastycznych i muzycznych.

Ponadto wychowankowie uczestniczą w zajęciach organizowanych na terenie placówki: artystycznych, kulinarnych, informatycznych, plastycznych oraz sportowo – rekreacyjnych, które odbywają się zgodnie z planami pracy, np.: na zajęcia plastyczne (w miesiącu maju zaplanowano wykonywanie witraży malowanych na szkle oraz pudełka na drobiazgi). Zgodnie z planem pracy instruktora k.o. w miesiącu marcu prowadzone będą z wychowankami zajęcia komputerowe, przygotowujemy program artystyczny z okazji Dnia Kobiet i Wielkanocy. Zajęcia sportowo – rekreacyjne to przede wszystkim gra w piłkę siatkową i nożną, korzystanie z placu zabaw na terenie placówki. Ponadto w okresie letnim organizowane są wycieczki rowerowe, autokarowe. Dzieci biorą udział w rajdach organizowanych przez oddział PTTK w Starachowicach.

W placówce prowadzone są również zajęcia z psychologiem. Zgodnie z założeniami planu pracy psychologa na 2014r. realizowane będą m.in. obszary dotyczące: analizy sytuacji wychowanków przebywających w PO-W, przeprowadzenia całościowej diagnozy adekwatnie do zaistniałego problemu, indywidualna praca psychologiczna z wychowankami, w tym: terapeutyczna, wspierająca i edukacyjna, prowadzenie zajęć terapeutycznych grupowych oraz współpraca z rodzinami wychowanków.

Terapeutyczne zajęcia grupowe z psychologiem odbywają się średnio 3 razy w miesiącu. Grupy, w których prowadzone są zajęcia podzielone są ze względu na wiek – na starszą i młodszą. W zajęciach bierze udział średnio 5 dzieci. Zajęcia prowadzone są na podstawie scenariusza i w głównej mierze poświęcone są rozwojowi inteligencji emocjonalnej, kompetencji społecznych i wzmacnianiu poczucia wartości u wychowanków.

W placówce prowadzony jest rejestr wizyt i konsultacji w szkole, w którym odnotowywane są formy i przebieg kontaktów.

- **społeczne:** zaspakajanie potrzeb społecznych to przede wszystkim przygotowywanie wychowanków do usamodzielnienia. Z informacji uzyskanych podczas kontroli wynika, iż placówka przygotowując wychowanków do usamodzielnienia pomaga im w wyborze opiekuna usamodzielnienia, sporządzeniu planu, a także przeprowadza rozmowy, w trakcie których przekazywana jest wiedza nt. umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego

(pranie, sprzątanie, gotowanie prasowanie), a także gospodarowania finansami, załatwiania formalności w urzędach, sposobów i metod poszukiwania pracy. Zdaniem osób kontrolujących same rozmowy nt. prowadzenia gospodarstwa domowego nie są w stanie przygotować wychowanków do samodzielnego życia. Proces usamodzielnienia powinien odbywać się w sposób bieżący i praktyczny. Wychowankowie sami powinni przygotowywać posiłki, obsługiwać pralkę, prasować itp. Ponadto należy wdrażać wychowanków do racjonalnego i przemyślanego dysponowania środkami finansowymi, poprzez umożliwienie im dokonywania samodzielnych zakupów, a także uczenie rozsądnego gospodarowania artykułami spożywczymi.

W kontrolowanym okresie usamodzielniono się 4 wychowanków, w tym: 2 osoby powróciły do domu rodzinnego, 1 zamieszkała z bratem w mieszkaniu przyznany przez Urząd Miasta w Starachowicach, 1 wyjechała do Anglii. Wszystkie usamodzielnione osoby miały wyznaczonych opiekunów usamodzielnienia oraz opracowane plany. W przypadku jednego wychowanka plan usamodzielnienia nie zawierał daty opracowania.

Wychowankowie placówki zapoznawani są ze swoimi prawami, jak również informowani są do kogo mogą się zwrócić w przypadku łamania ich praw w placówce. Informacje te uzyskują podczas rozmowy z dyrektorem i pedagogiem.

Z informacji uzyskanych podczas kontroli wynika, iż 4 wychowanków sprawia problemy wychowawcze, które wiążą się głównie z: wulgarnym zachowaniem, paleniem papierosów, samookaleczeniami, uciezkami z placówki oraz spożywaniem alkoholu. Placówka, aby zapobiegać tego typu problemom organizuje spotkania prewencyjne nt. "Aspekty prawne życia społecznego", pogadanki nt. "Z prawem na Ty." Ponadto prowadzone są zajęcia indywidualne i grupowe z psychologiem, zajęcia profilaktyczne z formie przedstawień teatralnych. Również wychowawcy uczestniczą w zajęciach i szkoleniach dotyczących problematyki agresji wśród młodzieży, np. "Elementy treningu zastępowania agresji u dzieci i młodzieży."

- **religijne:** wychowankowie uczestniczą w lekcjach religii, przy czym poszanowane jest deklaratoryczne przynależności do innego wyznania przez dzieci i ich opiekunów prawnych. Obecnie wszyscy wychowankowie są wyznania rzymskokatolickiego. Wychowankowie uczestniczą w mszach św., przystępują do sakramentów świętych (komunii i bierzmowania). Święta Wielkiej Nocy oraz Bożego Narodzenia i in. święta kościelne obchodzone są zgodnie z tradycją. Dzieci uczestniczą w dekoracji Domu, stołu świątecznego, przygotowują tematyczne programy artystyczne, które przedstawiają podczas uroczystości Śniadania Wielkanocnego i Wigilii.

Ad. 3 Zasadność dalszego pobytu dziecka w placówce oraz podejmowanie działań na rzecz powrotu wychowanków do rodziny i utrzymywania przez nich kontaktów z rodzicami.

Zasadność dalszego pobytu wychowanków w placówce dokonywana jest na posiedzeniach zespołów do spraw okresowej oceny sytuacji dzieci. W roku 2013 odbyło się 7 posiedzeń zespołów. Natomiast w roku 2014 – 1 posiedzenie. Na wszystkich posiedzeniach dokonano oceny zasadności dalszego pobytu wychowanków w placówce. W posiedzeniach uczestniczyli: dyrektor, pracownik socjalny, psycholog i wychowawcy zatrudnieni w placówce, a także dyrektor i pracownik PCPR w Starachowicach. Z analizy protokołów posiedzeń zespołów, które odbyły się w roku 2013 i 2014, wynika, że w posiedzeniach zespołów nie uczestniczy przedstawiciel Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej, który zgodnie z art. 137 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej winien wchodzić w skład zespołu.

Na ostatnim posiedzeniu zespołu, które miało miejsce w dniu 31 stycznia 2014 r., zespół zdecydował, że dalszy pobyt w placówce jest zasadny w przypadku wszystkich

53

wychowanków, co zostało zapisane w protokołach z posiedzeń zespołów (**akta kontroli nr 5**). Protokoły zawierają krótką ocenę sytuacji dziecka, w tym: stanu zdrowia, sytuacji szkolnej oraz sytuacji prawno - rodzinnej, a także uzasadnienie dalszego pobytu dziecka w placówce i wnioski zespołu co do dalszych działań podejmowanych w stosunku do dziecka. Do każdego protokołu załączona jest lista osób uczestniczących w posiedzeniu – podpisana przez nich. W zasadności dalszego pobytu dwóch wychowanków w placówce, jako jeden z powodów zapisano: „przebywa w placówce zgodnie z planem usamodzielnienia” - co zdaniem kontrolujących nie może być powodem dalszego pobytu dziecka w placówce.

Spośród 20 aktualnie przebywających w placówce wychowanków – dwoje ma uregulowaną sytuację prawną. Wychowankowie ci zostali zgłoszeni do Ośrodka Adopcyjnego. W przypadku jednej wychowanki, placówka zgłosiła ją do Ośrodka (w 2014 r.) po dwóch latach od momentu umieszczenia jej w placówce (wychowanka przyjęta do placówki z uregulowaną sytuacją prawną w 2012 r.). W związku z powyższym – dyrektor placówki złożyła w tej sprawie stosowne wyjaśnienie na piśmie, które stanowi **akta kontroli nr 6** do niniejszego projektu wystąpienia pokontrolnego, a które kontrolujący uznali za wystarczające w tej sprawie.

W przypadku pozostałych 18 wychowanków – ich sytuacja prawna jest nieuregulowana. Kontrolujący szczegółowo przeanalizowali sytuację czterech wychowanków najdłużej przebywających w placówce, tj. od 2006 r. (1 wychowanek), od 2007 r. (1 wychowanek), od 2009 r. (1 wychowanek) i od 2010 r. (1 wychowanka). W przypadku tych wychowanków, placówka złożyła stosowne wyjaśnienia w sprawie ich sytuacji i działań podjętych przez POW (**akta kontroli nr 6**). W przypadku dwóch z nich – placówka wyjaśniła, że wychowanków łączy silna więź emocjonalna z rodzicami (lub przynajmniej z jednym z nich) i z tego względu placówka nie występowała o uregulowanie sytuacji prawnej dzieci. Z wyjaśnień wynika również, że placówka nie podjęła starań o umieszczenie wychowanków w rodzinie zastępczej. W przypadku jednego wychowanka – placówka wystąpiła do sądu o uregulowanie sytuacji prawnej – jednak sąd uznał, że nie ma podstaw pozbawienia władzy rodzicielskiej ojca (**akta kontroli nr 7**). W przypadku jednej wychowanki – placówka podjęła działania na rzecz powrotu dziecka do domu rodzinnego. Po trzech latach pracy z matką - placówka spisała z nią roczny kontrakt socjalny.

Pozostali wychowankowie placówki, przebywają w niej od 2011 r. wzwyż. Obecnie placówka nie stara się o umieszczenie w rodzinach zastępczych przebywających w niej wychowanków.

W roku 2013 - 4 spośród wychowanków zostało umieszczonych w rodzinnych formach pieczy zastępczej, w tym: 3 w rodzinach zastępczych specjalistycznych i 1 wychowanka w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego.

Aktualnie placówka współpracuje z czterema rodzinami wychowanków pod kątem powrotu dzieci do domu rodzinnego. W ramach współpracy, podejmuje następujące działania: monitoruje sytuację rodzinną wychowanków, przeprowadza rozmowy aktywizujące rodziców do zmiany sytuacji życiowej na taką, która by im pozwoliła przejąć pełną opiekę nad dziećmi (np. poprawienie warunków bytowych, podjęcie pracy, podjęcie terapii odwykowej), spisuje z rodzicami wychowanków kontrakty socjalne (aktualnie spisane są 2 kontrakty).

W/w działania potwierdza dokumentacja, którą placówka posiada tj.: notatki służbowe sporządzone przez pracownika socjalnego i psychologa z wizyt w domach rodzinnych wychowanków, kontrakty socjalne, rejestr kontaktów z rodziną, wywiady rodzinne sporządzane przez pracownika socjalnego z placówki.

Placówka umożliwia wychowankom utrzymywanie przez nich kontaktów z rodzicami, członkami rodzin i osobami bliskimi. Placówka zabiega o to, by rodzice utrzymywali kontakt ze swoimi dziećmi, zarówno podczas odwiedzin w placówce, kontakt telefoniczny jak i poprzez urlopowanie. Spośród wychowanków 14 było/część z nich nadal jest urlopowanych do domów rodzinnych lub przez dalszą rodzinę (ciotki i wujków, kuzynostwo, rodzeństwo, osoby niespokrewnione z dzieckiem). W trakcie kontroli przeanalizowano dokumentację

dotyczącą urlopowania 3 wychowanków. W przypadku dwóch wychowanków, urlopowania te przebiegały zgodnie z wytycznymi sądu. Natomiast w przypadku jednej wychowanki – stwierdzono, że jedno urlopowanie w okresie od 31.01.2014 r. do 16.02.2014 r. nastąpiło o 1 dzień wcześniej, aniżeli wskazał to sąd (od 01.02.2012 r. do 16.02.2014 r. – **akta kontroli nr 8**). Z wyjaśnień dyrektora placówki wynika, że wychowanka została urlopowana do domu rodzinnego pod opieką matki dzień wcześniej, ponieważ w dniu od którego była zgoda sądu na urlopowanie - matka nie miała by środka komunikacji, którym mogłaby przyjechać.

Podsumowując stwierdzić należy, że placówka dokonuje oceny zasadności dalszego pobytu wychowanków w placówce, jednak zdaniem kontrolujących w przypadku wychowanków przebywających w placówce najdłużej winna podjąć dużo wcześniej starania o umieszczenie dzieci przynajmniej w rodzinie zastępczej. W posiedzeniach zespołu nie uczestniczy przedstawiciel organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Placówka podejmuje właściwe działania na rzecz powrotu wychowanków do domów rodzinnych i umożliwia wychowankom utrzymywanie przez nich kontaktów z rodzicami, członkami rodzin i osobami bliskimi.

Ad. 4 Prowadzenie następującej dokumentacji: ewidencji dzieci, diagnoz psychofizycznych dzieci, planów pomocy dzieciom, kart pobytu dzieci w placówce, kart udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa, pedagoga lub osobę prowadzącą terapię z opisem ich przebiegu, o ile dziecko tego wymaga, arkuszy badań i obserwacji psychologicznych oraz pedagogicznych.

Zgodnie z rozporządzeniem MPiPS z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej w placówce prowadzona jest następująca dokumentacja:

Ewidencja wychowanków – placówka prowadzi ewidencję, która zawiera min.: następujące informacje: imię i nazwisko dziecka, datę i miejsce urodzenia dziecka, pesel, datę umieszczenia w placówce, klasę i szkołę do której dziecko uczęszczało, imiona i nazwiska rodziców oraz ich adres zamieszkania, a także datę i miejsce odejścia z placówki. Ze względu na fakt, że sposób prowadzenia ewidencji jest niezbyt estetyczny i przejrzysty, kontrolujący zaproponowali, by zmienić formę prowadzenia ewidencji na taką, która byłaby bardziej jednolita i przejrzysta – co zostało zrealizowane przez placówkę w trakcie kontroli.

Diagnoza psychofizyczna dziecka (akta kontroli nr 9) – w trakcie kontroli przeanalizowano diagnozy 8 wychowanków. Diagnozy opracowane są zgodnie z rozporządzeniem MPiPS z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Informacje w diagnozie sformułowane są w sposób zwięzły, przejrzysty i konkretny. Diagnozy opracowywane są przez psychologa.

Plan pomocy dziecku – przeanalizowano plany 8 wychowanków; dokument zawiera następujące informacje: imię i nazwisko dziecka, datę urodzenia, numer pesel, informacje o rodzicach, datę przyjęcia dziecka do placówki oraz podstawę przyjęcia, informacje o sytuacji rodzinnej, na temat kontaktów z rodziną, informacje o rozwoju społeczno-emocjonalnym, fizycznym i stanie zdrowia, informację o funkcjonowaniu w placówce. Ponadto w planie wskazane są osoby odpowiedzialne za realizację planu i osoby współpracujące. W planach sformułowane są długoterminowe cele oddziaływań wychowawczych, które są bardzo rozbudowane. Brak w planie celu pracy z dzieckiem, o którym mowa w § 15 ust. 3 pkt 2 cytowanego powyżej rozporządzenia oraz okresu na jaki jest plan. Do planów załączone są miesięczne plany pracy, które uwzględniają: założenia opiekuńczo-wychowawcze (informacje: o zapoznaniu wychowanki z Regulaminem POW oraz zasadami obowiązującymi w POW, o kontroli lekarskiej – ogólnego stanu zdrowia, o monitorowaniu sytuacji szkolnej, o indywidualnej pracy psychologa z wychowanką, o pomocy wychowankowi w zaklimatyzowaniu się w placówce, o kontaktach z rodziną, szkołą i innymi instytucjami), rezultat/modyfikacja i osoba odpowiedzialna za realizację konkretnego założenia. Zdaniem kontrolujących ta część planu pomocy przypomina bardziej

St. Kun

kartę pobytu, aniżeli plan. W trakcie kontroli, kontrolujący opracowali wzór formularza planu pomocy i przekazali dyrektorowi placówki w celu wykorzystania.

Karta pobytu – w trakcie kontroli przeanalizowano karty pobytu w placówce 8 wychowanków. Stwierdzono, że karta prowadzona jest w formie punktowej (**akta kontroli nr 10**). Wpisy w kartach dokonywane były co miesiąc. W karcie brak wszystkich informacji, które winna zawierać zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Kontrolujący zaproponowali, by karta była prowadzona raczej w krótkiej formie opisowej a nie w punktowej – będzie bardziej czytelna.

Karta udziału w zajęciach terapeutycznych grupowych, która zawiera: datę, listę osób uczestniczących, przebieg zajęć oraz podpis osoby prowadzącej,

Arkusze obserwacji psychologicznych na dany miesiąc, który zawiera opis funkcjonowania wychowanka na terenie placówki oraz poza nią, a także stosunek do obowiązku szkolnego, kontakty z rodziną biologiczną, problemy wychowawcze. Do każdego arkusza obserwacyjnego założona jest karta pracy, w której określone zostają dziania do realizacji. Karta prowadzona jest w formie tabeli i zawiera; datę, postępowanie psychologiczne i uwagi. Zgodnie z w/w § psycholog powinien prowadzić arkusze badań, jednak w trakcie rozmowy, psycholog - p. Karolina Śliwa wyjaśniła, iż nie prowadziła arkuszy badań, jak również nie przeprowadzała żadnych testów z wychowankami, ponieważ nie było takiej potrzeby, gdyż dzieci, które przychodziły do placówki posiadały już opracowane opinie z poradni psychologiczno – pedagogicznych.

Akta osobowe wychowanków – w trakcie kontroli przeanalizowano akta osobowe 8 wychowanków, umieszczonych w placówce w 2013 r. i 2014 r. W aktach znajdowały się wszystkie dokumenty dotyczące dziecka i jego sytuacji, a także jego rodziny i przyjęcia dziecka do placówki, postanowienie sądu o umieszczeniu w placówce, odpis aktu urodzenia, skierowanie do placówki, dokumentacja szkolna, dokumentacja dotycząca pracy z rodziną, notatki służbowe, dokumentacja zdrowotna, opinie o wychowanku, oświadczenia wychowanków o zapoznaniu się z Regulaminem Wychowanków, dokumentacja dotycząca urlopowania dzieci, i in. Ponadto w aktach osobowych wychowanków znajdowały się jeszcze inne dokumenty, tj.: obszerna karta informacyjna o dziecku (4 strony), w której placówka zapisuje informacje o dziecku i jego rodzinie, a które powielają się z informacjami zawartymi w innych dokumentach (np.: w wywiadach, opiniach, diagnozie, a także w planach pomocy). W związku z powyższym, kontrolujący zaproponowali, by placówka zrezygnowała z tego dokumentu – a pracę na opracowywanie dokumentu – pracownicy poświęcili na pracę z dziećmi. Ponadto w dokumentacji wychowanków, znajdowała się duża ilość opinii o wychowankach sporządzanych przez wychowawców i innych pracowników placówki (np.: psychologa). W tym przypadku również, kontrolujący proponują by opinie opracowywane były tylko w przypadku kiedy są niezbędne, np. dla sądu, itp.

Podsumowując stwierdzić należy, że poza planami pomocy i kartami pobytu, które wymagają modyfikacji, pozostała dokumentacja prowadzona jest prawidłowo.

Placówka opiekuńczo – wychowawcza w Stawie Kunowskim realizując powyższe zadania współpracuje z różnymi instytucjami i osobami fizycznymi działającymi dla dobra dziecka przede wszystkim z: sądami rodzinnymi, PCPR – ami, i Ops – ami, z terenów z których pochodzą wychowankowie, policją, szkołami do których uczęszczają wychowankowie, poradnią psychologiczno – pedagogiczną oraz ośrodkiem adopcyjnym w Kielcach.

Po dokonaniu analizy dokumentów, wizji lokalnej i oględzin pomieszczeń placówki oraz rozmowach przeprowadzonych z wychowankami i pracownikami placówki kontrolujący stwierdzili, że stwarza ona wychowankom odpowiednie warunki mieszkaniowe i bytowe do prawidłowego rozwoju psychicznego, fizycznego i poznawczego, a także właściwą opiekę. Standard świadczonych przez placówkę usług opiekuńczo-wychowawczych jest na

właściwym poziomie. Z analizy indywidualnej dokumentacji wychowanków wynika, iż występują w niej braki formalne, które należy uzupełnić.

Akta kontroli zostały dołączone do projektu wystąpienia pokontrolnego z dnia 22.04.2014 r.

Mając na uwadze powyższe oceny i uwagi, wydaje się następujące zalecenia:

1. Podejmować zdecydowane działania mające na celu regulowanie sytuacji prawnej wychowanków przebywających w placówce.
2. W skład zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka powołać przedstawiciela organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, zgodnie z art. 137 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
3. Zmodyfikować plany pomocy dziecku i karty pobytu zgodnie z sugestiami zawartymi w projekcie wystąpienia pokontrolnego z dnia 22.04.2014 r.
4. Wspólnie z wychowankami zmodyfikować katalog kar i przedstawić do wglądu do Wydziału Polityki Społecznej ŚUW.
5. Wychowanków urlopować zgodnie z decyzją sądu.
6. Wdrażać wychowanków do większej samodzielności w codziennym funkcjonowaniu placówki.

Informując o powyższym, uprzejmie proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień. Jednocześnie proszę poinformować Wojewodę Świętokrzyskiego, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o sposobie wykorzystania ww. uwag i wniosków oraz o wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Ł up. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

mgr Renata Segidzińska

.....
WYDZIAŁ POLITYKI SPOŁECZNEJ
(zarządzający kontrolę)

Handwritten signature